

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Օտար լեզուների և գրականության
Ամբիոնի վարիչ _____ Թ. Վ. Թադևոսյան
/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 2

« 18 » _____ 09 _____ 2023 թ.

1 - ՕԼԳ/բ-169, 2 - ՕԼԳ/բ-170 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՌՈՒՄԱՑ ԼԵԶՈՒ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՌՈՒՄՈՒՄՆԱՍԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝

041301.00.6 ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

041301.01.6 ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

Կառավարման բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Օտար լեզուների և գրականության

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

առկա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

1, 2 կիսամյակ 1 տարի

Դասախոս(ներ)՝

Բարսեղյան Սվետլանա

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ svetlana-barsegyan@yandex.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ	4
1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում.	4
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.	4
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/	4
4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը և /կամ կոմպետենցիաները.	4
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների.....	6
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը.....	6
7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները	7
8. Դասավանդման մեթոդներներ	7
9. Ուսումնառության մեթոդներ.....	8
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը` ըստ բաժինների և թեմաների.	9
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	11
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	12
12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ.....	12
12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ	5
12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	17
12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	17
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում	139
14. Գնահատում	20
14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են`	20
14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.	20
14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)	20
14.4. Գնահատման չափանիշները.	21

15. ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ	22
---------------------------------------	----

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու» դասընթացը կարևորվում է մասնագիտական բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 041301.01.6 ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալտնտեսագիտական դասընթացներ» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է՝

Ձևավորել տվյալ բնագավառի մասնագետի հաղորդակցական կոմպետենցիաներ, ով ի վիճակի կլինի ռուսաց լեզվի միջոցով լուծել մասնագիտական գործունեության տարբեր ոլորտներում հաղորդակցության իրական խնդիրները:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝

- գարգացնել ուսանողների մոտ լսելու, մտքերը բանավոր և գրավոր արտահայտելու կարողություն,
- գարգացնել վերլուծելու, սինթեզելու, դատողություններ արտահայտելու, մասնագիտական ոլորտում համարժեք գնահատական տալու կարողություն,
- գարգացնել ուսանողների կրթական և գիտական խոսքը երկխոսական / մենախոսական, բանավոր / գրավոր ձևով;
- ձևավորել անհրաժեշտ և բավարար հմտություններ բնիկ խոսնակների հետ մասնագիտական կապեր հաստատելու, փորձի փոխանակման և մասնագիտական նամակագրություն և քննարկում վարելու համար;
- հարստացնել մասնագիտական գիտելիքները մասնագիտության վերաբերյալ հանրագիտարանային, ինտելեկտուալ և մշակութային տեղեկություններով;
- ապահովել ուսանողների խոսքային գործունեությունը կրթական, մասնագիտական, կենցաղային և մշակութային հաղորդակցության ոլորտում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների ռուսերեն լեզվով տեքստերի կարդալու, հասկանալու, վերարտադրելու գիտելիքների, ռուսերեն լեզվով հաղորդակցվելու, սահուն խոսքը ընկալելու հմտությունների առկայությունը:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա ընթերցանության հիմնական կանոնները,
2. իմանա ռուսերեն շեշտի տեղը գործածական բառերում, ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք օգտագործվում են ռուսալեզու առօրյա

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

հաղորդակցության իրավիճակներում, սոցիալ-մշակութային և կրթական, մասնագիտական գործունեության ոլորտներում;

3. իմանա ուսուցման տվյալ փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները;

4. իմանա և կարողանա օգտագործել մասնագիտական տերմինները տվյալ մասնագիտության ոլորտում;

5. իմանա ռուսալոգու խոսքային վարքի նորմաները;

6. կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում;

7. կարողանա ուսումնասիրված թեմաները ինքնուրույն վերաբրտադրել համահունչ, տրամաբանական խոսքային ասույթների նմուշների միջոցով՝ համապատասխան տրված հաղորդակցական իրադրությանը;

8. կարողանա ինքնուրույն ձեռք բերել նոր մասնագիտական գիտելիքներ՝ դրա համար օգտագործելով տեղեկատվության ամկա աղբյուրները;

9. տիրապետի հիմնական և ընդհանուր գիտելիքներին, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքների հիմունքներին, հաղորդակցական/բանավոր և գրավոր/մայրենի լեզվի հմտություններին, տիրապետում է երկրորդ օտար լեզվին;

10. կարողանա աշխատել թիմում, շփվել մասնագիտական ոլորտների փորձագետների հետ, ընկալել բազմամշակութային բազմազանությունը և միջմշակութային տարբերությունները;

11. կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ6 երկրորդ օտար լեզվի իմացություն,

ԳԿ8 տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն),

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Միջանձնային կոմպետենցիաներ (ՄՁԿ)

ՄՁԿ1 քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,

ՄՁԿ2 թիմային աշխատանք,

ՄՁԿ3 միջանձնային ունակություններ,

ՄՁԿ4 միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,

ՄՁԿ5 այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,

ՄՁԿ6 բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում,

ՄՁԿ7 միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,

ՄՁԿ8 բարոյական արժեքներ:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ4 նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,
 ՀԳԿ5 նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
 ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
 ՀԳԿ12 հաջողության ձգտում:

Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ3 համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ռուսալեզու մասնագիտական հաստատություններում, նաև մագիստրատուրայում և ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու, նաև մասնագիտական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	6 կրեդիտ/180 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		
Գործնական աշխատանք	84	
Մեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	96	
Ընդամենը		
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգարք	

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):

- **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:

- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:

- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնական աչտղական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:

- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** – կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Զննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:

- **Չեկույզ** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարված եզրակացությունների, ստացված արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. Դասավանդման մեթոդներն են⁶ գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

9. Ուսումնառության մեթոդներն են⁷ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

---

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		Թեստավորում դր	սեմինար պարամունք	ճիշտագրական աշխատանք	Լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
	1 կիսամյակ					
1.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը			2		
2.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն)			2		
3.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ			2		
4.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ			2		
5.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
6.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. թվական անուն			2		
7.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. բայ, բայաձևեր և դերբայներ			2		
8.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր			2		
9.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
10.	1-ին ընթացիկ ստուգում			2		
11.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն			6		

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

12.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
13.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն, նրա տեսակները			6		
14.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
15.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում			4		
16.	2-րդ ընթացիկ ստուգում			2		
	2կիսամյակ					
17.	Խոսքի զարգացում/ ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական/:			6		
18.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
19.	Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլորտների)			6		
20.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
21.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում			2		
22.	1-ին ընթացիկ ստուգում			2		
23.	Գիտական տեքստը և նրա առանձնահատկությունները:			6		
24.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
25.	Գիտական տեքստի վերաձևակերպում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:			8		
26.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում			2		
27.	Անցած թեմաների ամփոփում			2		
28.	2-րդ ընթացիկ ստուգում			2		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				84		

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Л.Р. ТОНОЯН, Г.А. ВАРДАПЕТЯН, Р.М. АРУТЮНЯН, А.В. ГАСПАРЯН. У Ч Е Б Н О Е П О С О Б И Е ПО РУССКОМУ ЯЗЫКУ ДЛЯ СТУДЕНТОВ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ВУЗА	Եր., 2018
2.	И. М. Попова, Е. Б. Патракеева, М. М. Глазкова РУССКИЙ ЯЗЫК ДЛЯ ЭКОНОМИСТОВ	Тамбов 2014
3.	ՏԱՐԿԻՏՅԱՆ Ր. Ր. ՄԿՐՏՉՅԱՆ Ա. Ե. РУССКИЙ ЯЗЫК ДЛЯ СТУДЕНТОВ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ (УЧЕБНОЕ ПОСОБИЕ)	Եր., 2021
4.	Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2.	М., 1979.
5.	Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык.	М., 2010.
6.	Валгина Н.С. Современный русский язык. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи.	М., 2003. М., 2006.
7.	Гончарова Т.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум	М., 2011.
8.	Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка	М., 2011.
9.	Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию	М., 2011.
10.	Киселева М.С. Русский язык как иностранный	М., 2010
Լրացուցիչ գրականություն (ԼԳ)		
1.	Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. / Под ред. Р.А. Кульковой.	СПб, 2000.
2.	Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 3 / Под ред. Р.А. Кульковой.	Спб, 2001.
3.	Алоян Ж.Л., Барсегян С. С., Савченко И. А. Практический русский язык для армянских студентов.	М., 2023
4.	Акопян Ж.Л. Практический курс русского языка (учебно-методические материалы для студентов неспециальных факультетов, ч.1,2)	Ереван, 2017
Բառարաններ		
1.	Скворцов И.П. Большой толковый словарь правильной русской речи.	М., 2006
2.	Жуков А.В. Лексико-фразеологический словарь русского языка.	М., 2007
3.	Крысин Л.П. Учебный словарь иностранных слов.	М., 2010
4.	Лопатин В.В., Лопатина Л.Е. Толковый словарь современного русского языка.	М., 2011
5.	Прохоров Ю. Е. Большой лингвострановедческий словарь	М., 2009

6.	Вакуров В.Н. и др. Трудности русского языка: словарь-справочник	М., 2011
7.	Баско Н.В. Фразеологизмы в русской речи: Словарь справочник	М., 2009
8.	Сковородников А.П. Выразительные средства русского языка и речевые ошибки и недочеты: энциклопедический словарь-справочник	М., 2009
9.	“Словарь синонимов и антонимов русского языка”	СПб, 2005г.
10.	Ожегов С. И. Словарь русского языка	М., 1991.
11.	Орфографический словарь русского языка.	М., 1991.
12.	Аванесова Р. И. Орфоэпический словарь русского языка. Под редакцией акад.	М., 1985
13.	Спиркина А. Г. Словарь иностранных слов	М., 1989

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.				
2.				

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
		1 կիսամյակ			
1.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը	Ուսումնասիրել ռուսաց լեզվի արտասանական նորմերը, բաղադրանքների և ձայնավորների արտասանական	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		առանձնահատկությունները, շեշտի կիրառման առանձնահատկությունները, բառագիտական նորմերը, հոմանիշների, հականիշների կիրառության առանձնահատկությունները			
2.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն)	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում գույական, ածական անունները, դերանունը Տալ ընդհանուր գաղափար սեռի, թվի և հյոլովի մասին	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
3.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում գույական, ածական անունները, դերանունը Կիրառել գոյական, ածական անունները և դերանունը ուղղական, սեռական և տրական հոլովներում	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
4.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում գույական, ածական անունները, դերանունը: Կիրառել գոյական, ածական անունները և դերանունը . հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներում	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
5.	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
6.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. թվական անուն	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում թվականը: Ծանոթացնել ուսանողներին թվականի հոլովի հարացույցի, դրա կիրառության նորմերի և առանձնահատկությունների հետ	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
7.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում և քննարկում	2	Բանավոր և գրավոր հարցում,	

8.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. բայ, բայաձևեր և դերբայներ	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում բայը, բայաձևերը և դերբայները	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
9.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում սպասարկու խոսքի մասերը: Ծանոթացնել ուսանողներին ռուսաց լեզվի ս սպասարկու խոսքի մասերի կիրառության նորմերի և առանձնահատկությունների հետ, Ծանոթացնել ռուսաց լեզվում կապերի, շաղկապների խոսքի մասային առանձնահատկություններին, վերաբերականի կիրառմանը:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
10	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
11	1-ին ընթացիկ ստուգում	Ստուգողական աշխատանքի կատարում գրավոր հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
12	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն	Ուսումնասիրել ԺՌԼ շարահյուսության կազմում բառակապակցության և պարզ նախադասության առանձնահատկությունները Ծանոթացնել ուսանողներին ռուսաց լեզվի բառակապակցությունների տեսակներին, բառերի կապակցման տիպերին: , Ծանոթանալ ռուսերենի պարզ նախադասությունների տեսակներին, նախադասությանն պարտադիր բաղադրիչներին, դրանց կիրառության նորմերին և օրենքներին	6	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,

13	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
14	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն	Ուսումնասիրել ԺՌԼ շարահյուսության կազմում բարդ նախադասության առանձնահատկությունները: Ծանոթանալ ռուսերենի բարդ նախադասությունների տեսակներին, դրանց կիրառության նորմերին և օրենքներին, դրանց կազմում շաղկապների կիրառության առանձնահատկություններին, ռոթլսերենի պատճառահետևանքային, ժամանակային, տեղի, պայմանի և այլ հարաբերությունների արտահայտմանը:	6	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
15	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
16	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում	Ռեֆերատ, էսսե, նախագծերի իրականացում, ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, զեկույց	4	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
17	2-րդ ընթացիկ ստուգում	Ստուգողական աշխատանքի կատարում գրավոր հարցման միջոցով	2	գրավոր հարցում, թեստ	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
2 կիսամիակ					
18	Խոսքի զարգացում/ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտանական և գիտական/	Միջանձնային հարաբերությունների շրջանում արդիական թեմաների քննարկում մասնագիտական ոլորտում; Խոսացողի սոցիալական պահանջներով պայմանավորված թեմաների քննարկու մասնագիտական	6	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,

		<p>ոլորտում; մարդասիրական պայմանավորված քննարկում ոլորտում</p> <p>Ընդհանուր խնդիրներով թեմաների մասնագիտական</p>			
19	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
20	Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլորտների)	Մասնագիտական ոլորտում պաշտոնական նամակագրություն կատարելու պահանջներ, Էլեկտրոնային նամակագրության վարման պահանջներ, գործնական գրագրությանն լեզվական չափանիշներ, ռեզյումեների և մոտիվացիոն նամակների կազմում	6	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
21	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
22	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում	Ռեֆերատ,Էսսե,Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Չեկույց	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
23	1-ին ընթացիկ ստուգում	Ստուգողական աշխատանքի կատարում գրավոր հարցման միջոցով	4	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
24	Գիտական տերտը և նրա առանձնահատկությունները:	Գիտքական տերստի հիմնական ոճական առանձնահատկությունները և կառուցվածքը, խոսույթի փաստարկները, փաստարկման փուլերը	6	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
25	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում,	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6,

				Ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
26	Գիատական տեքստի վերաձևակերծում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:	Կոնսպեկտի, ամփոփման, կարծիքի, ռեֆերատի կազմում, դրանց առանձնահատկությունների քննարկում	8	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
27	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում	Ռեֆերատ, Էսսե, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Չեկույց	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	
28	Անցած թեմաների ամփոփում	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
29	2-րդ ընթացիկ ստուգում	Ստուգողական աշխատանքի կատարում գրավոր հարցման միջոցով	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.					
2.					

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

¹¹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹³
1.	Մասնագիտական տեքստի վերարտադրում/գրավոր և բանավոր	Մասնագիտական տեքստի կառուցվածքը, առանձնահատկությունները	Ռեֆերատ, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Չեկույց	1-ին կիսամյակ, 11-րդ հանդիպում	Բանավոր / գրավոր հարցում, թեստ	ՊԳ 1, 3.5. ԼԳ 2,3
2.	Մասնագիտական թեմաներով զեկույց	Աշխատանք համացանցում. Նորմերը և առանձնահատկությունները	Ռեֆերատ, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Չեկույց	1-ին կիսամյակ, 12-րդ հանդիպում	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1-7, ԼԳ 2
3.	Մասնագիտական տեքստի կոնսպեկտի կազմում	Կոնսպեկտի կազմման առանձնահատկությունները, պահանջները, դրա կառուցվածքը և բովանդակությունը	Ռեֆերատ, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Չեկույց	2-րդ կիսամյակ, 12-րդ հանդիպում	Բանավոր / գրավոր հարցում	ՊԳ 1-7, ԼԳ 1,2,3
4.	Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն	Մասնագիտական թարգմանության առանձնահատկությունները, եզրույթների համարժեքների որոնում և դրանց կիրառություն, թարգմանչի կեղծ բնկերները	Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում,	2-րդ կիսամյակ, 12-րդ հանդիպում	Բանավոր / գրավոր հարցում	ՊԳ 1-7,, ԼԳ 1-3

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	210, 208
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Պրոյեկտոր, էլեկտրոնային գրատախտակ, ինտերնետային կապ
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ հնարավոր ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

Գործնական աշխատանքների հարցումներ				Ինքնուրույն աշխատանք	1-ին ստուգում	2-րդ ստուգում
1	2	3	4			
10 մավոր	10 միավոր	10 միավոր	10 միավոր	20 միավոր	20 միավոր	20 միավոր
40 միավոր						
Ընդհանուր՝ 100 միավոր						

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:
 Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և

¹⁵«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁶

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
2. Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
3. Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
4. Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:

Ա) 1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 11 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված թեմաները. Ընդգրկված հարցեր.

- Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
- Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
- Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
- Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:

Բ) 2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 15 շաբաթվա ընթացքում)

Ընդգրկվող թեմաները. Ընդգրկված հարցեր.

- Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
- Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
- Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
- Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁷.

• Գործնական աշխատանքները՝ ուսերեն լեզվով առավելագույնս անսխալ հաղորդակցվելու կարողություն, մասնագիտական տեքստեր կարդալու, ընկալելու, վերարտադրելու, թարգմանելու կարողություն, տրված բառապաշարի իմացություն, հանձնարարված աշխատանքների առկայություն:

• Ինքնուրույն աշխատանքը՝ ռեֆերատ, նախագծերի իրականացում, ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, զեկույց՝ ըստ ներկայացված համապատասխան պահանջների:

¹⁶ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

¹⁷ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

15. ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`	041301.00.6 ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ <small>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</small>
Կրթական ծրագիր`	041301.01.6 ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ <small>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</small>
Որակավորման աստիճան`	Կառավարման բակալավր <small>/բակալավր, մագիստրատուրա/</small>

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	1 - ՕԼԳ/բ-169, 2 - ՕԼԳ/բ-170 Մասնագիտական ռուսաց լեզու – 1, 2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1-ին և 2-րդ կիսամյակներ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	84	Դասախոսություն	
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	84
	Ինքնուրույն	96		
	Ընդամենը	180		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ձևավորել մասնագետի հաղորդակցական կոմպետենցիաներ, ով ի վիճակի կլինի ռուսաց լեզվի միջոցով լուծել մասնագիտական գործունեության տարբեր ոլորտներում հաղորդակցության իրական խնդիրները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ իմանա ընթերցանության հիմնական կանոնները, ➤ իմանա ռուսերեն շեշտի տեղը գործածական բառերում, ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք ծառայում են ռուսալեզու առօրյա հաղորդակցության իրավիճակներին, սոցիալ-մշակութային և կրթական, մասնագիտական գործունեության ոլորտներում: ➤ իմանա ուսուցման այս փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները: ➤ իմանա և կարողանա օգտագործել մասնագիտական տերմինները սովյալ մասնագիտության ոլորտում: ➤ իմանա ռուսալոգու խոսքային վարքի նորմաները: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում: ➤ կարողանա ուսումնասիրված թեմաների վերաբերյալ ինքնուրույն վերարտադրել համահունչ, տրամաբանական խոսքային ասույթների նմուշներ՝ համապատասխան տրված հաղորդակցական իրադրությանը: ➤ կարողանա ինքնուրույն ձեռք բերել նոր մասնագիտական գիտելիքներ իրենց համար՝ դրա համար օգտագործելով տեղեկատվության առկա աղբյուրները: ➤ կարողանա աշխատել թիմում, շփվել մասնագիտական ոլորտների փորձագետների հետ, բնկալել բազմամշակութային 			

	<p>բազմազանությունը և միջմշակութային տարբերությունները:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ տիրապետի հիմնական և ընդհանուր գիտելիքներին, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքների հիմունքներին, հաղորդակցական/բանավոր և գրավոր/մայրենի լեզվի հմտություններին, տիրապետում է երկրորդ օտար լեզվին:
<p>Գասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը:</p> <p>Թեմա 2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն):</p> <p>Թեմա 3. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ:</p> <p>Թեմա 4. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ:</p> <p>Թեմա 5. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. Թվականանուն:</p> <p>Թեմա 6. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն: Բայ, բայաձևեր և դերբայներ:</p> <p>Թեմա 7. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր:</p> <p>Թեմա 8. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն:</p> <p>Թեմա 9. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն, նրա տեսակները:</p> <p>Թեմա 10. Խոսքի զարգացում. Ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական:</p> <p>Թեմա 11. Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլորտների):</p> <p>Թեմա 12. Գիտական տեքստը և նրա առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմա 13. Գիտական տեքստի վերաձևակերծպում. Կոնսպեկտ, ամփոփու, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր, ➤ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ➤ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ➤ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ➤ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

	<p>➤ Գնահատման չափանիշ՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում: 2. Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն: 3. Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք: 4. Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Л.Р. ТОНОЯН, Г.А. ВАРДАПЕТЯН, Р.М. АРУТЮНЯН, А.В. ГАСПАРЯН. У Ч Е Б Н О Е П О С О Б И Е ПО РУССКОМУ ЯЗЫКУ ДЛЯ СТУДЕНТОВ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ВУЗА, Ер., 2018 2. И. М. Попова, Е. Б. Патракеева, М. М. Глазкова РУССКИЙ ЯЗЫК ДЛЯ ЭКОНОМИСТОВ. Тамбов 2014 3. САРКИСЯН Р. Р. МКРТЧЯН А. Е. РУССКИЙ ЯЗЫК ДЛЯ СТУДЕНТОВ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ (УЧЕБНОЕ ПОСОБИЕ), Ер., 2021 4. Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2. М., 1979. 5. Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010. 6. Валгина Н.С. Современный русский язык. М., 2006. 1. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи. М., 2003. 7. Гончарова Т.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум. М., 2011. 8. Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка. М., 2011. 9. Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию. М., 2011. 10. Киселева М.С. Русский язык как иностранный. М., 2010 <p>Ըրացնիցիչ-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. / Под ред. Р.А. Кульковой. СПб, 2000. 2. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 3 / Под ред. Р.А. Кульковой. Спб, 2001. 3. Акопян Ж.Л. Практический курс русского языка (учебно-методические материалы для студентов неспециальных факультетов, ч.1, 2). Ереван, 2017.